

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการ
โรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

Innovative Leadership of School Administrators Affecting Effectiveness of the
Pracharatschool under Samutsongkram Educational Service

Received: March 30, 2020

Revised: May 1, 2020

Accepted: May 13, 2020

วัชรพงศ์ ทศนบรรจง*

Wacharaphong Thatsanabanjong

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย**

Jittirat Saengloetuthai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียนประชารัฐ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 216 คนได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ 2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย การสอนคุณธรรมในโรงเรียน การพัฒนาตนเองของครู การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษตามลำดับ และ 3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อันได้แก่ การสร้างบรรยากาศในการองค์กร (X_5) และการสร้างองค์กรนวัตกรรม (X_2) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ ประสิทธิภาพสถานศึกษา/ โครงการโรงเรียนประชารัฐ

* นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Master of Education Student Program in Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Advisor, Associate Professor Dr., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: wacharaphong4281@gmail.com

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of innovation leadership of school administrators in educational institutions; 2) study the effectiveness of educational institutions; and 3) analyze the innovation leadership affecting the effectiveness of educational institutions in the Pracharat Public School Project under the Office of Samutsongkhram Primary Education Area. The sample group consisted of 216 school administrators, teachers, personnel in the Pracharat Public School Project under the Office of Samutsongkhram Primary Education Area, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The research instrument was a questionnaire constructed. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient analysis and stepwise multiple regression analysis the findings of this research were as follows: 1. Innovative leadership level was at a high level, both in the overall picture and each aspect, consisting of having a vision, creating an atmosphere in the organization, management, participation, networking and creating innovative organizations respectively. 2. The level of effectiveness of educational institutions was at a high level, both in the overview and in each aspect consisting of moral teaching in schools, teacher self-development, student-focused teaching management, ability to teach according to STEM study guidelines and ability on information and communication technology (ICT) and English respectively. 3. Innovative leadership in aspects of creating an organizational climate (X_5) and innovative organizations (X_2) together predicted the effectiveness of educational institutions in the Pracharat Public School Project under the Office of Samutsongkhram Primary Education Area

Keywords : Innovative Leadership/ Effectiveness/ Pracharat Public School Project

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการเรียนรู้ของผู้เรียนก็ควรเปลี่ยนตามสังคมเพื่อให้ผู้เรียนได้ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายในอนาคต การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้ทันต่อสถานการณ์และมีคุณภาพ และเพื่อพัฒนาการศึกษาไทยไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่เน้นคนมีปัญญาเพราะปัญญาของคนจะช่วยในการพัฒนาชาติ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (Dejakup, 2015: 43) สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เป็นการบริหารราชการอยู่ในระดับภาคปฏิบัติการของเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดความรู้ แต่จากผลการศึกษาที่ผ่านมาปัญหาทางด้านการศึกษาของประเทศไทย นับว่าเป็นปัญหาสำคัญอันดับต้นๆ ของประเทศ ที่ทางรัฐบาลให้

ความสำคัญโดยถูกยกให้เป็นวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (27 วาระ) ในปี 2560 คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาฯ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเรื่อง “ปฏิรูปการศึกษา” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมการ (The Secretariat of the House of Representatives, Office of the Commission, 2016: Online) หนึ่งในสาเหตุของปัญหาทางการศึกษาก็คือ คุณภาพการศึกษาพื้นฐานตกต่ำ

ด้วยความสำคัญของการศึกษาจึงมีการจัดทำโครงการประชารัฐซึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากนโยบายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากซึ่งเป็นการรวมพลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยในส่วนจังหวัดสมุทรสงครามมีสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการประชารัฐ 16 โรงเรียน ซึ่งในส่วนของการบริหารโรงเรียน เป็นภารกิจหลักของผู้อำนวยการโรงเรียนที่จะต้องกำหนดวิธีการขั้นตอนต่างๆ ในการทำงานที่มีความเป็นระบบ ดังนั้นทางโครงการโรงเรียนประชารัฐจึงได้จัดหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประชารัฐขึ้นมาเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นผู้นำในการจัดการบริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, Office of Educational Innovation Development, 2016: Online) โดยมีเนื้อหาขอบเขตการบริหาร 7 เรื่อง และ 1 ในนั้นคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหนึ่งในหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ ที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อพัฒนาผู้บริหาร เนื่องจากการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อองค์กรต่างๆ ไม่เว้นแม้กระทั่งองค์กรที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว ในขณะเดียวกันหากมองในมุมกลับการเปลี่ยนแปลงนี้ก็สร้างโอกาสใหม่ๆ ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคลที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติ ดังนั้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในองค์กรจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งเทคนิคในการบริหารจัดการและความเป็นผู้นำเพื่อนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาสถานศึกษาในปัจจุบันก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเช่นกันอันเป็นที่มาของกระแสโรงเรียนนวัตกรรมที่กลายเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและคุณภาพของบุคลากรและสถานศึกษา ทั้งนี้การสร้างสรรคนวัตกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนประชารัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสนใจศึกษาแนวทางการของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา เพื่อให้มีเป้าหมายในทิศทางปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคที่ต้องการแนวคิดในการพัฒนาทางวิชาชีพในการเรียนรู้ เพื่อที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำและเพื่อเป็นแนวทางสำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ในสถานศึกษาชุมชนวงการการศึกษาและการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

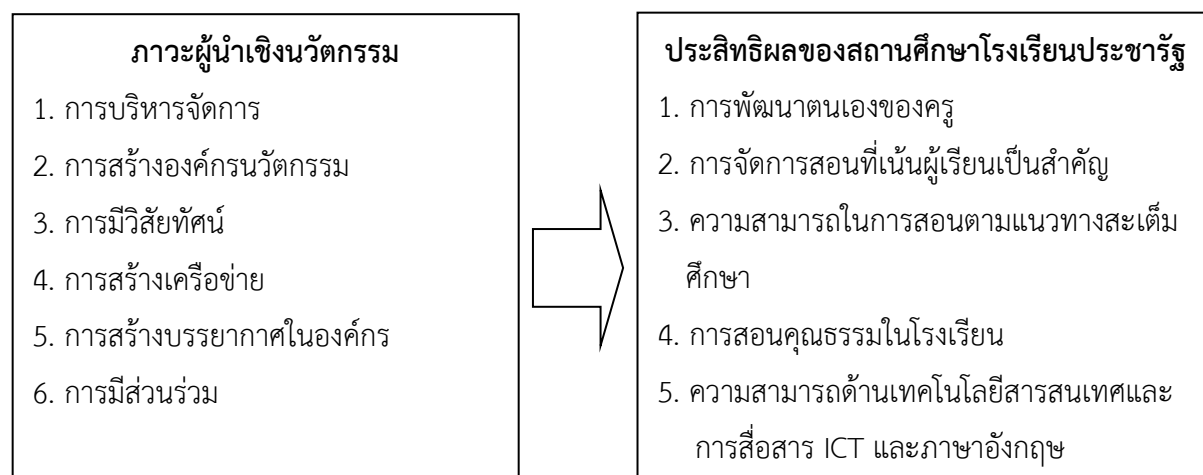
1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ Pollock, A. (2008: 135), Lindegaard (2009: 56), McMillan (2010: 135), Roscorla (2010: Online), George (2012: 156), Patel (2012: 271), Horth and Vehar (2012: 154), Miller, Klockgiers and Deppen, (2012: 93), อรอนงค์ วัฒนโรจน์ไพบูลย์ (Rochvatanaboon, 2010: 157), ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (Sinlarat, 2012: 129) และ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, Office of Educational Innovation Development, 2016: Online) เพื่อนำมาวิเคราะห์จำแนกตามความถี่ ร้อยละ 50 ขึ้นไปและความสำคัญของงานดังกล่าวแล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นตัวแปรต้น ได้ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการ 2) การสร้างองค์กรนวัตกรรม 3) การมีวิสัยทัศน์ 4) การสร้างเครือข่าย 5) การสร้างบรรยากาศในองค์กร และ 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยอาศัยแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2009: 14-24) เพื่อกำหนดเป็นตัวแปรตามได้ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาตนเองของครู 2) การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา 4) การสอนคุณธรรมในโรงเรียน และ 5) ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษ ซึ่งได้กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้ ซึ่งได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษาโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมด 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 482 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษาโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย Saengloetuthai, 2014: 124) การกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน กระจายตามสถานศึกษา (Proportional Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ตัวแปรที่ศึกษา สร้างแบบสอบถามแบบปิด ตามนิยามตัวแปรให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกเฉพาะ ข้อกระทงคำถามที่มีค่า 0.67 - 1.00 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ ที่ปรึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาใน โครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร เท่ากับ 0.96 และค่าความเที่ยงของประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.98 ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่าง

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน 216 ฉบับ ไปยัง ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษาโครงการ วิทยาลัยพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนมา ได้รับ แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

นำแบบสอบถามที่สมบูรณวิเคราะหข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ โดยสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลความหมายโดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (Sisaat, 2013: 121) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n = 216)				
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การบริหารจัดการ	4.21	0.56	มาก	3
2. การสร้างองค์กรนวัตกรรม	4.17	0.57	มาก	6
3. การมีวิสัยทัศน์	4.38	0.54	มาก	1
4. การสร้างเครือข่าย	4.18	0.57	มาก	5
5. การสร้างบรรยากาศในองค์กร	4.22	0.46	มาก	2
6. การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.20	0.51	มาก	4
รวม	4.22	0.48	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการมีวิสัยทัศน์อยู่ในลำดับสูง รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n = 216)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การพัฒนาตนเองของครู	4.20	0.39	มาก	2
2. การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.19	0.43	มาก	3
3. ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา	4.02	0.54	มาก	4
4. การสอนคุณธรรมในโรงเรียน	4.25	0.59	มาก	1
5. ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษ	3.97	0.48	มาก	5
รวม	4.13	0.42	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการสอนคุณธรรมในโรงเรียนอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการพัฒนาตนเองของครู การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

(n = 216)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	การบริหารจัดการ (X_1)	การสร้างองค์กรนวัตกรรม (X_2)	การมีวิสัยทัศน์ (X_3)	การสร้างเครือข่าย (X_4)	การสร้างบรรยากาศในองค์กร (X_5)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_6)	ประสิทธิผลสถานศึกษา (Y_{tot})
การบริหารจัดการ (X_1)	1.00						
การสร้างองค์กรนวัตกรรม (X_2)	0.91**	1.00					
การมีวิสัยทัศน์ (X_3)	0.70**	0.72**	1.00				
การสร้างเครือข่าย (X_4)	0.72**	0.80**	0.80**	1.00			
การสร้างบรรยากาศในองค์กร (X_5)	0.80**	0.85**	0.80**	0.88**	1.00		
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_6)	0.79**	0.77**	0.66**	0.79**	0.77**	1.00	
ประสิทธิผลสถานศึกษา (Y_{tot})	0.68**	0.72**	0.68**	0.73**	0.79**	0.62**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.70-0.91 ทั้งนี้พบขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าสูงกว่า -0.80 จำนวน 3 คู่ จึงตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ผลการวิเคราะห์ไม่พบตัวแปรที่มีค่า Tolerance มากกว่า 0.10 และมีค่า VIF ไม่เกิน 10 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำตัวแปรสังเกตได้ไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยอนุมานว่าตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติเกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.62-0.79

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n = 216)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	2	23.68	11.84	182.90*	.00
Residual	213	13.79	0.07		
Total	215	37.47			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	Beta	SE _b	T	Sig.
ค่าคงที่	1.14		0.16	7.00*	.00
การสร้างบรรยากาศในองค์กร (X ₅)	0.57	0.62	0.07	7.91*	.00
การสร้างองค์กรนวัตกรรม (X ₂)	0.14	0.20	0.06	2.52*	.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.795 R² = 0.632 SEE. = 0.254

จากตารางที่ 4 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ การสร้างบรรยากาศในองค์กร (X₅) และการสร้างองค์กรนวัตกรรม (X₂) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการและสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.632 ซึ่งแสดงว่า การสร้างบรรยากาศในองค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม ประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 63.20 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.14 + 0.57 (X_5) + 0.14 (X_2)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.62 (Z_5) + 0.20 (Z_2)$$

สรุปผลการวิจัย

1. ผลของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการมีวิสัยทัศน์อยู่ใน

ลำดับสูง รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ

2. ผลของระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการสอนคุณธรรมในโรงเรียนอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการพัฒนาตนเองของครู การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษตามลำดับ

3. ผลของระดับผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ การสร้างบรรยากาศในองค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามได้ร้อยละ 63.20

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่จะสามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการมีวิสัยทัศน์อยู่ในลำดับสูง รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการใช้นวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทอญชก โตนาค (Toknak, 2013: 60) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของ ผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับเวียงวิวรรณ ทำทูล (Tamtool, 2014: 124-136) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 และสอดคล้องกับภุมะลิ (Phumali, 2014: Abstract) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออก

2. จากผลการวิจัย พบว่าระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการสอนคุณธรรมในโรงเรียนอยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือการพัฒนาตนเองของครู การจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา

และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงความสามารถการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งวางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อัลสุรียา กรณสูตร (Karnasuta, 2009: 104 - 108) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และสอดคล้องกับ มณีรัตน์ คุ่มวงศ์ดี (Khumwongdee, 2013: 30) ที่ได้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ การสร้างบรรยากาศในองค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงครามได้ร้อยละ 63.20 ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัตน์ พงษ์มิตร (Phongmit, 2013: 67) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และสอดคล้องกับ องค์กร ประจันเขตต์ (Prajanant, 2014: 45) ที่ได้เขียนบทความเกี่ยวกับองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา โดยสามารถสรุปได้ว่าองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา เป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีการสร้างสิ่งใหม่ หรือมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมทั้งรูปแบบวิธีการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน แล้วทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผลดีขึ้น ผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐกับโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการบริหารในด้านอื่นๆ
3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในด้านอื่นๆ

References

- Dejakup, P. (2015). **Learning Management in the 21st Century**. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- George, G. (2012). "Innovation for Inclusive Growth: Towards a Theoretical Framework and a Research Agenda". **Journal of Management Studies** 49(4): 661-683

- Horth, D. M. and Vehar, J. (2012). **Becoming a Leader who Fosters Innovation.**
Baffles: Guildford & King Lynn.
- Karnasuta, A. (2009). **The Relationship Between School Administrators Leadership and Administrative Effectiveness of Basic Education Schools under the Office of Prachuabkhirikhan Educational Service Area 1.** Master of Education Thesis Program in Administration Graduate School Phetchaburi Rajabhat University. (in Thai)
- Khumwongdee, M. (2013). **Relationship Between Learning Organization and Effectiveness of Pluakdang School under the Rayong Primary Education Service Area Office 1.** Master of Education Thesis Program in Administration Graduate School Burapha University. (in Thai)
- Lindegaard, M. (2009). “Navigating Terrains of Violence: How South African male Youngsters Negotiate Social Change”. **Social Dynamics** 35(1): 19-35.
- McMillan, M. (2010). **Cognitive Development.** California: Sage Publication.
- Miller, G., Klokgers, M. and Deppen, R. (2012). **Diffusion of Innovations.** New York: Simon & Schuster.
- Ministry of Education. (2009). **Basic Education Core Curriculum B.E.2551 (A.D.2008).**
Bangkok: Khet Chatuchak. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission, Office of Educational Innovation Development. (2016). **School Administrators Development Course Pracharat School Project.**
[Online]. Retrieved December 16, 2018, from <http://www.innoobec.com/#portfolio-1>.
(in Thai)
- Patel, N. (2012). “Evolutionary Crossroads in Developmental Biology”. **Development** 139(11): 2637-2638.
- Phongmit, W. (2013). **Factors Affecting the Administrative Effectiveness of Schools under the Office of Secondary Educational Service Areas, Area 21.** Master of Education Thesis Program in Administration Graduate School Maha Sarakham University. (in Thai)
- Phumali, K. (2014). **The Administrative Factors Affecting the Effectiveness of Small School in the Eastern Eegion.** Doctor of Philosophy Thesis Program in Management for Development Education Graduate School Rajabhat Rajanagarindra University. (in Thai)
- Pollock, A. (2008). **Pharmaceutical Meaning-Making Beyond Marketing: Racialized Subjects of Generic Thiazide.** Belmont, CA: Cengage/ Wadsworth.

- Prajanant, O. (2014). **An Educational Innovative Organization: A New Choice of Educational Administration.** Bangkok: Top. (in Thai)
- Rochvatanaboon, O. (2010). **Model of Factors Influencing Innovative Leader.** Master of Education Thesis Program in Administration Graduate School National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Roscorla, T. (2010). **The 7 Steps to Innovative.** [Online]. Retrived December 16, 2017, from <http://www.convergemag.com/policy/The-7-Elements-of-Innovative-Leadership.html>.
- Saengloetuthai, J. (2014). **Educational Research Methods.** Nakhon Pathom: Nakhon Pathom Rajabhat University. (in Thai)
- Sinlarat, P. (2012). **CCPR. A New Paradigm Model of Creative and Productive Leaders.** Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Sisaat, B. (2013). **Statistical Methods for Research, Volume 1** (5th edition). Bangkok: Suwiriya Sarasan. (in Thai)
- Tamtool, V. (2014). **Innovative Leadership of School Administrators Affecting High Performance Organization of School in the Secondary Educational Service Area Office 21.** Master of Education Thesis Program in Educational Administration Program Graduate School Khon Kaen University. (in Thai)
- The Secretariat of the House of Representatives, Office of the Commission. (2016). **Education Reform.** [Online]. Retrieved December 15, 2018, from http://www.senate.go.th/w3c/senate/comm.php?url=home&comm_id=1548. (in Thai)
- Toknak, K. (2013). **A Factor Analysis of Innovation Leadership for Basic Educational Administrators.** Master of Education Thesis Program Educational Administration Faculty of Education Naresuan University. (in Thai)